

Sebekontrola glykémie má význam pro životní prognózu diabetiků 2. typu

Zdeněk Rušavý

Řada klinických studií, které byly provedeny, přinesla potvrzení prospěšnosti sebekontroly glykémie. Osoby provádějící pravidelný selfmonitoring dokáží zlepšit kompenzaci diabetu, mají méně hypoglykemických příhod. Zlepšení kompenzace diabetu má vliv na snížení rizika komplikací, jejichž léčba je dražší než vlastní léčba diabetu. Výsledky těchto studií byly hlavním argumentem, který používala Česká diabetologická společnost pro zdůvodnění potřeby uvolnění preskripčního omezení proužků. Doposud však nebyl podán přímý důkaz, který by potvrdil vliv selfmonitoringu na celkovou prognózu nemocných ve smyslu snížení počtu úmrtí u pacientů s diabetem 2. typu.

Studie ROSSO (Retrospective Study Self-monitoring of blood glucose and Outcom in people with type 2 diabetes), jejíž první výsledky byly zveřejněny na kongresu EASD v září 2005, byla retrospektivní, multicentrická, kohortní studie, jejímž primárním cílem bylo sledování incidence nefatálních komplikací diabetu (infarkt, cévní mozková příhoda, amputace, slepota, hemodialýza) a současně mortality v závislosti na provádění selfmonitoringu u pacientů s diabetem.

Vyhodnoceny byly údaje u 3 268 osob s nově diagnostikovaným diabetem 2. typu v období let 1995 až 1999. 1 479 osob z celého souboru provádělo selfmonitoring, 1 789 osob svou glykémii neměřilo. Mortalita byla nižší ve skupině selfmonitoringu (2,7 % proti 4,6 %, $p=0,004$) a incidence nefatálních příhod taktéž (7,2 % proti 10,4 %, $p=0,002$). Z podrobné analýzy vyplynulo, že selfmonitoring měl pozitivní přínos bez ohledu na léčebný režim.

Podle názoru autorů studie je důvodem velmi příznivého výsledku

to, že nemocní, kteří si sami měří glykémii, jsou mnohem více motivováni ke změně životosprávy a jejich ošetřující lékař má mnohem více údajů relevantních k jejich životní prognóze, kontrola glykémie je součástí edukace a zvyšuje kvalitu života nemocných.

Literatura:

Bartášková, D., Kožnarová, R., Kvapil, M. Předpokládané náklady na terapii diabetes mellitus a jeho pozdních komplikací v ČR – předběžná studie. Vnitř. Lék. 51, č. 3: 304–313, 2005.

Kvapil, M. Edukace. In: Perušičová, J. (ed.) Trendy soudobé diabetologie. Praha: Galén, 2000.

Lacigová, S., Rušavý, Z., Zemanová, J. et al. Doporučená a reálná léčba v diabetologických ambulancích v České republice aneb lze léčit diabetiky dle standardů odborné společnosti? DMEV 7, č. 4: 171–179, 2004.

Martin, S. et al. Self-monitoring of blood glucose in type 2 diabetes and long-term outcom. Prezentace na EASD 2005.

Standardy ČDS ČLS JEP. (www.diab.cz)

Doc. MUDr. Zdeněk Rušavý
I. interní klinika FN Plzeň
Alej Svobody 80
304 60 Plzeň

KOMENTÁŘ

Sebekontrola glykémie má význam pro životní prognózu diabetika 2. typu

Milan Kvapil

Po dlouhém úsilí bylo v České republice dosaženo zlepšení podmínek pro předpis proužků pacientům s diabetem. O prospěšnosti selfmonitoringu pro léčbu diabetu 1. typu nikdo nemůže pochybovat; rozpaky vládly nad jeho indikací a smyslem u pacientů s diabetem 2. typu. V současnosti však lze i v naší zemi pacientům s diabetem 2. typu předepisovat testovací proužky do glukometrů na účet zdravotních pojišťoven. Tato změna přímo vybízí ke sledování podobnému tomu, které bylo provedeno v Německu a jehož výsledky byly prezentovány ve studii ROSSO.

Bude-li selfmonitoring indikován uvážlivě, měl by jeho přínos výrazně překročit náklady. Protože však jsou přímé náklady ambulancí regulovány, a to dosti striktně, může se stát, že ne všichni nemocní, kteří jsou k selfmonitoringu indikováni, jej budou mít možnost provádět.

Bohužel, stávající regulace znemožňuje provádět vyšetření a předepisovat základní pomůcky s úhradou zdravotní pojišťovny v takové míře, aby byly naplněny alespoň základní standardy doporučené Českou diabetologickou společností.

Žajisté je namístě snáha revidovat tuto situaci a přizpůsobit ji novým poměrům. Je to zásadní úkol, který je definován rychle rostoucí prevalencí specifických komplikací diabetu v České republice.

Doc. MUDr. Milan Kvapil, CSc., I. interní klinika FN Motol, V Úvalu 84, 150 05 Praha 5-Motol